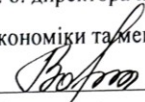

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

/ В. о. директора інституту

Економіки та менеджменту

 О. Г. Дзьоба
«25» / 09 2018 року

МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

галузь знань	<u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)
спеціальність	<u>072 фінанси, банківська справа та страхування</u> (шифр і назва)
спеціалізація	_____ (назва)
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> обов'язкова /вибіркова

Робоча програма дисципліни «Міжнародні розрахунки і валютні операції» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня **бакалавра** за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування».

Розробник:

доц. кафедри фінансів, к. е. н.

В. І. Шийко

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів.

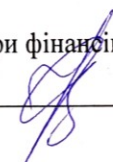
Протокол від «28» 09 2018 року № 2.

Завідувач кафедри фінансів

І. Г. Фадєєва

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри фінансів.

І. Г. Фадєєва

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Міжнародні розрахунки і валютні операції» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Міжнародні розрахунки і валютні операції»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Семестр 8		Семестр	
			Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	2	2	2	2		
Загальний обсяг часу, год	108	108	108	108		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	48	14	48	14		
лекційні заняття	18	8	18	8		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	18	6	18	6		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	76	54	76		
виконання курсової роботи	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	21	18	21	18		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	11	40	11	40		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	22	18	22	18		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до екзамену	-	-	-	-		
Форма семестрового контролю	диференційований залік		диференційований залік			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Євроінтеграційні процеси економіки України вимагають імплементації не тільки вітчизняного законодавства, але й застосування нових, сучасних форм розрахунків для утримання конкурентних позицій на світовому ринку в період перебування нашої країни в Євросоюзі, з розвитком біржового бізнесу важливо застосовувати сучасні фінансові інструменти примноження валового прибутку, тому враховуючи важливість даних актуальних питань, в навчальний план підготовки бакалавра введено дисципліну «Міжнародні розрахунки і валютні операції».

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій щодо проведення сучасних форм та методів міжнародних розрахунків а, також способів щодо здійснення ефективних валютних операцій в процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- пропонувати оптимальні форми, способи та методи розрахунків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності в умовах міжнародної конкуренції;
- формувати зовнішньоторгівельний контракт та пакет супровідних документів;
- здійснювати надійне, ефективне, економічне управління ризиками, що виникають в процесі зовнішньоекономічної діяльності;
- пропонувати оптимальний механізм кредитування та фінансування в умовах ЗЕД
- спланувати заходи щодо оптимізації валютної позиції банків.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України: **загальних:**

- здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
- набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування економічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті;
- дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень фінансово-кредитних відносин на соціальну сферу.

фахових:

- здатність оцінювати економічну ефективність проектних рішень, формувати та оцінювати портфель фінансових інвестицій;
- здатність застосовувати математичні знання для вирішення управлінських завдань та здійснення економічних розрахунків, здатність здійснювати математичне моделювання економіко-управлінських процесів, складати відповідні задачі та обирати відповідні імовірісно-математичні методи їх розв'язання;
- здатність розв'язувати широке коло проблем і задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і прикладних методів, засвоєних з програми фінансів, банківської справи та страхування;
- здатність використовувати комп'ютерні технології для підтримки прийняття рішень з управління фінансами, кредитною та страховою діяльністю;
- здатність аналізувати фінансову звітність, управляти грошовими потоками, банківськими та страховими операціями;
- здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті знання.

Результати навчання дисципліни деталізують такі **програмні результати** навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:

- демонструвати здатність генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення у процесі здійснення міжнародних розрахунків та валютних операцій;
- демонструвати вміння приймати економічно обґрунтовані рішення на всіх етапах здійснення міжнародних операцій;

- визначати способи практичного рішення статистичних задач з використанням комп'ютерної техніки;
- застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей;
- використовувати різноманітні методи, зокрема інформаційні технології, для ефективно спілкування на професійному та соціальному рівнях;
- виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою;
- вибирати оптимальні рішення;
- оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Міжнародні розрахунки і валютні операції» характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Міжнародні розрахунки і валютні операції	18	8		
ЗМ1	ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ	8	4		
Т 1.1	Основи організації міжнародних розрахунків. Поняття і види міжнародних розрахунків. Роль національних і колективних валют та золота в міжнародних розрахунках. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних угод. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності, способи їх усунення	2		1(о)-5(о) 6(о)	1
Т 1.2	Валютні рахунки в міжнародних розрахунках. Міжбанківські кореспондентські відносини. Система СВІФТ. Відкриття та ведення валютних рахунків. Купівля банками іноземної валюти для міжнародних розрахунків.			1(о)-5(о) 7(о)	2
Т 1.3	Документи в зовнішньоторговельних операціях та умови постачань. Характеристика зовнішньоторговельного контракту. Умови поставок товару. Правила ІНКОТЕРМС. Комерційні документи. Транспортні документи. Страхові документи. Фінансові документи.	2		1(о)-5(о) 10(о)	3
Т 1.4	Способи платежів у міжнародній торгівлі. Особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків. Авансові платежі. Платіж на відкритий рахунок. Банківський переказ Розрахунки з використанням пластикових карток.	2		1(о)-5(о) 11(о)	4
Т 1.5	Документарні форми розрахунків. Фази та форми акредитива. Види і конструкції акредитива. Відкриття та виконання акредитива. Уніфіковані правила для акредитива. Види, сторони-учасники,	2		1(о)-5(о) 12(о)	5

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд- ковий номер	розділ, підрозд іл
	фази документарного інкасо.				
ЗМ2	ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ УГОД	10	4		
Т 2.1	Банківська гарантія в міжнародних розрахунках. Загальні принципи і правові основи банківської гарантії. Дія банківських гарантії. Видача банківських гарантії. Використання банківської гарантії. Типи та основні види банківських гарантії. Поручительство. Платіжне зобов'язання	2		1(о)-5(о) 16(о)	6
Т 2.2	Банківське фінансування зовнішньоторговельних угод. Роль кредиту в забезпеченні зовнішньої торгівлі, його види та зв'язок з умовами платежу розвитку. Кредитування імпорту на основі векселя. Кредитування на основі документарного аккредитива. Кредитування на основі документарного аккредитива. Пряме банківське кредитування імпортера. Короткострокове кредитування експортера. Експортний факторинг	2		1(о)-5(о) 17(о)	7
Т 2.3	Валютний ринок та валютні операції. Сутність, структура та регулювання валютного ринку України. Види валютних операцій банків, їх ризикованість. Інформаційне забезпечення операцій на валютних ринках	2		1(о)-5(о) 18(о)	8
Т 2.4	Депозитні валютні операції. Сутність міжбанківського ринку депозитних операцій в іноземній валюті. Валютування депозитних угод. Процентні ставки на ринку міжбанківських депозитів у іноземній валюті. Котирування процентних ставок. Сторони котирування.. Депозитна позиція. Ринок євровалюти	2		1(о)-5(о) 16(о)	9
Т 2.5	Управління валютними ризиками. Поняття ризиків як економічної категорії. Класифікація банківських ризиків. Поняття валютного ризику та його види. Управління валютним ризиком	2		1(о)-5(о) 16(о)	10

Всього:

Модуль 1 – змістових модулів -2.

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни «Міжнародні розрахунки і валютні операції» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Міжнародні розрахунки і валютні операції	18	6	1(о)-5(о) 6(о)	1
ЗМ1	ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ	8	3	1(о)-5(о) 7(о)	2
П 1.1	Організація міжнародних розрахунків	2		1(о)-5(о) 11(о)	4
П 1.2	Валютні рахунки в міжнародних розрахунках				
П 1.3	Особливості документального супроводу зовнішньоторгівельних операцій	2		1(о)-5(о) 12(о)	5
П 1.4	Різновиди способів платежів у міжнародній торгівлі	2		1(о)-5(о) 6(о)	1
П 1.5	Документарний акредитив та інкасо	2		1(о)-5(о) 7(о)	2
ЗМ2	ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ УГОД	9	3		
П 2.1	Основи банківської гарантії	2		1(о)-5(о) 16(о)	6
П 2.2	Фінансування зовнішньоторгівельних угод	2		1(о)-5(о) 17(о)	7
П 2.3	Валютні операції	2		1(о)-5(о) 18(о)	8
П 2.4	Основи організації депозитних валютних операцій	2		1(о)-5(о) 16(о)	9
П 2.5	Управління валютними ризиками	1		1(о)-5(о) 16(о)	10

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Міжнародні розрахунки і валютні операції	11		
ЗМ1	ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ	6		
Т 1.1	Особливості застосування національних та колективних валют в міжнародних розрахунках.	1	1(о)-5(о) 6(о)	1
Т 1.2	Інформаційні технології в міжнародних валютних, розрахункових та кредитно-фінансових операціях.	2	1(о)-5(о) 7(о)	2

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 1.4	Операції з векселями.	7	1(о)-5(о) 11(о)	4
ЗМ2	ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ УГОД	26		
Т 2.1	Уніфіковані правила за договірними гарантіями.	6	1(о)-5(о) 16(о)	6
Т 2.2	Форми та види міжнародного кредиту.	6	1(о)-5(о) 17(о)	7
Т 2.3	Процедура видачі НБУ на проведення валютних операцій.	7	1(о)-5(о) 18(о)	8
Т 2.5	Стратегії управління валютним ризиком.	7	1(о)-5(о) 16(о)	9

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна навчальна література

4.1.1 Нормативно-правова база

1. Уніфіковані правила по інкасо від 01.01.79 зі змінами і доповненнями на поточний період Електронний ресурс Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>
2. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів від 01.01.95 зі змінами і доповненнями на поточний період Електронний ресурс Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>
3. Правила ІНКОТЕРМС від 01.01.2011 Електронний ресурс Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>
4. Міжнародні правила по інкасо від 01.01.1996 Електронний ресурс Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>
5. Уніфіковані правила для Міжбанківського рамбурсування по документарному акредитиву від 01.01.1995 Електронний ресурс Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>

4.1.2 Підручники і посібники

6. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посіб. / М.І. Савлук (ред.). — К. : Видавництво КНЕУ, 2002. — 390с. — Бібліогр.: с. 382-383.
7. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підручник. — 4-те вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2004. — 409 с.
8. Валютні операції: Опорний конспект лекцій з курсу «Валютні операції» для студ. базової освіти / Київський національний торговельно-економічний ун-т / Уляна Михайлівна Сігасва (уклад.). — К. : ВЦ КНТЕУ, 2003. — 51с.
9. Губарєва І. О. Міжнародні розрахунки і валютні операції: Конспект лекцій / Харківський національний економічний ун-т. — Х. : Видавництво ХНЕУ, 2006. — 128с.
10. Дорошенко Г. О. Міжнародні розрахунки і валютні операції [Текст] : навч. посіб. : для студ. вищ. навч. закл. / Дорошенко Г. О., Дорошенко Н. О. ; Харк. ін-т фінансів Укр. держ. ун-ту фінансів та міжнар. торгівлі. - Х. : НТМТ, 2013. - 211 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 186-188. - 500 экз. - ISBN 978-617-578-124-1
11. Домрачев В. М. Міжнародні банківські розрахунки: навч. посібник / Європейський ун-т. — К. : Видавництво Європейського ун-ту, 2007. — 88с. — Бібліогр.: в кінці розд.

Івано-Франківський
національний
технічний університет
нафти і газу
НАУКОВО-ТЕХНІЧНА
БІБЛІОТЕКА

10.10.19

12. Михайлів З.В., Гаталяк З.П., Горбаль Н.І. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції: Навч. Посібник. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – 244 с..
13. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: Опорний конспект / Київський національний торговельно-економічний ун-т / Ірина Анатоліївна Аванесова (уклад.). — К. : КНТЕУ, 2003. — 79с. — Бібліогр.: с. 75-78.
14. Патица Н. І. Валютні операції: навч. посіб. для дистанц. навч. / Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». — К. : Університет "Україна", 2008. — 188с. — Бібліогр.: с. 181-185.
15. Петрашко Л. П. Валютні операції: Навч. посібник / Київський національний економічний ун-т. — К. : КНЕУ, 2001. — 204с. — Бібліогр.: в кінці розділів..
16. Чиж, Н. М. Міжнародні розрахунки і валютні операції [Текст] : навч. посіб. / Н. М. Чиж, Т. В. Божидарнік ; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2010. - 435 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 368-375. - 300 экз. - ISBN 978-966-1532-22-8
17. Шаповалова, В. М. Міжнародні розрахунки та валютні операції [Текст] : [посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Шаповалова В. М., Кузьменко Л. В., Покотилова В. І. - Херсон : [Вишемирський В. С.], 2009. - 232 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 185-188. - 500 экз. - ISBN 978-966-8912-51-1
18. Шевчук І.М. Міжнародні розрахунки і валютні операції: Навч.-метод. посібник / Укоопспілка; Львівська комерційна академія. — Л. : Видавництво Львівської комерційної академії, 2004. — 148с.
19. Шемет, Т. С. Міжнародні розрахунки та валютні операції [Текст] : навч. посіб. / Т. С. Шемет, А. М. Коряк, О. М. Диба ; за заг. ред. канд. екон. наук, доц. Т. С. Шемет ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». - К. : КНЕУ, 2009. - 348 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 332-335. - 630 экз. - ISBN 978-966-483-223-3
20. Яншина А. М. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції [Електронний ресурс] / А. М. Яншина ; Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”. Інститут Економіки і Менеджменту. - К. : [б. в.], 2010. - 44 с..

4.1 Додаткова навчальна література

1. Вірван Л. А. Міжнародні розрахунки України та перспективи їх розвитку: Дис... канд. екон. наук: 08.04.01 / Київський національний економічний ун-т. — К., 2001. — 185арк. — Бібліогр.: арк. 159-172.
5. Гроші та кредит / М.І. Савлук, А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна та ін. – К.: КНЕУ, 2002. – 598с.
6. Контрольні завдання та методичні рекомендації до їх виконання з курсу «Міжнародні розрахунки і валютні операції» для студентів спеціальності 8.050105 усіх форм навчання / Укл. І.О. Губарева. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2005. – 24 с.
7. Методичні рекомендації до виконання завдань з курсу «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»: Для студ. спец. та спеціалізацій «Банківська справа», «Облік і аудит у банку», «Фінансове посередництво», «Менеджмент ЗЕД», «Фінанси підприємств», «Менеджмент митної справи» всіх форм навч. / Київський національний торговельно-економічний ун-т / Ірина Анатоліївна Аванесова (уклад.). — К. : КНТЕУ, 2003. — 76с. — Бібліогр.: с. 66-70
8. Контрольні завдання та методичні рекомендації до їх виконання з курсу «Міжнародні розрахунки і валютні операції» для студентів спеціальності 8.050105 усіх форм навчання / Укл. І.О. Губарева. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2005. – 24 с.
9. Методичні рекомендації до виконання завдань з курсу «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»: Для студ. спец. та спеціалізацій «Банківська справа», «Облік і аудит у банку», «Фінансове посередництво», «Менеджмент ЗЕД», «Фінанси підприємств», «Менеджмент митної справи» всіх форм навч. / Київський національний торговельно-економічний ун-т / Ірина Анатоліївна Аванесова (уклад.). — К. : КНТЕУ, 2003. — 76с. — Бібліогр.: с. 66-70

10 Міжнародні розрахунки і валютні операції [Текст] : плани семін., практ. занять, тести та завдання для самост. вивч. дисципліни для студентів освіт.-кваліфікац. рівня «магістр» спец. 8.03050802 «Банківська справа» / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Бабійчук Т. П.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. - 83 с. - Бібліогр.: с. 45-46. - 100 экз

11 Сасенко О. О., Птахіна О. М. Міжнародні фінансові розрахунки: метод. вказ. до семінар. та практ. занять для студ. ден. й заоч. форм навч. за спец. «Фінанси» / Державний заклад «Луганський національний ун-т ім. Тараса Шевченка». Кафедра фінансів — Луганськ : ЛНУ ім. Т.Шевченка, 2008. — 39с. — Бібліогр.: с. 37-38.

12 Чиж Н.М. Міжнародні розрахунки і валютні операції. Методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 7.050105 «Банківська справа» денної та заочної форм навчання. – Луцьк. – 2009. – 48

13 Чиж Н.М. Теоретичні аспекти міжнародних розрахунків // Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія». Зб. наук. праць. – Луцьк, 2008. - Випуск 5 (19). - Ч. 2. - С. 302-312.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за двома змістовими модулями ЗМ1 і ЗМ2. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Міжнародні розрахунки і валютні операції»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1	20
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ1	30
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2	20
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ2	30
Усього	100

Диференційований залік з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики відмінно
90 – 100	A	добре
82-89	B	
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни